

INLEIDING

Het heeft iets langer geduurd dan de bedoeling was, maar onze tweede nieuwsbrief is dan toch een feit.

Sinds onze vorige nieuwsbrief is er een hoop gebeurd. Wat er allemaal gebeurd is lees je in deze nieuwsbrief.

VAN HET BESTUUR

Stichting Wi Anofru! Bestaat nu ruim een jaar. We hebben al het nodige gedaan als stichting. Na een wat onwennige start - voor alle bestuursleden was een bestuursfunctie iets nieuws - hebben we langzamerhand ons toch aardig ontwikkeld. We hebben nauw contact met de familie in Suriname, met name over de ontwikkelingen op en rond de plantage. Als stichting hebben wij daarin het volgende gedaan:

- data gepubliceerd van bijeenkomsten in Suriname
- bussen ingezet om nazaten naar de bijeenkomsten te vervoeren
- verslagen gepubliceerd

Verder hebben we contact gelegd met Stichting Jongeren Hanover en met het nieuwe plantage bestuur. Met beide hebben we ook kennismakingsbezoeken gedaan in Suriname. Zie een kort verslag in deze nieuwsbrief.

We hebben daarnaast ook in Nederland het nodige gedaan:

- dagtochten georganiseerd:
 - Krefeld
 - Kerstmarkt in Aken
- dankrekening in NL geopend
- website opgezet
- facebook pagina ingericht
- bankrekening in Suriname geopend (EUR en SRD)

We hebben daarnaast ook gereageerd op vragen vanuit Suriname wanneer er daar ook een Hanoverdag komt (hierover lees je meer, verderop in deze nieuwsbrief)

JAARVERSLAG 2015

Het jaarverslag over 2015 is opgesteld en goedgekeurd. In dit verslag staat kort vermeld welke doelen we bereikt

hebben en welk financieel resultaat we behaald hebben. Het verslag zal gepubliceerd worden op onze website.

JAARPLAN 2016

Eind 2015 is het jaarplan opgesteld over onze activiteiten in 2016 (onze plannen dus). In het kort de punten:

- busreizen/1-dag en meerdaagse
- festiviteiten: o.a. Anofru Dei 2016 in Suriname
- één project plan voor ontwikkeling plantage uitwerken

VERHALEN

VAN VROEGER

Vakantie op Plantage Hannover (Eline Mijnsals)

Het leven op de plantage was zo gek nog niet erg. Als je het hebt meegemaakt, is het een hele goede belevenis.

Ik ben reeds 45 jaar oud en ben geboren in Plantage Hannover in het jaar 1970. Toen was de plantage nog in volle bloei. Kort daarna verhuisden mijn ouders met het gezin naar de stad, maar als jong meisje waren de vakanties op de plantage niet weg te denken. Er werd naartoe geleefd, omdat je een heel ander maar gezellige leven leidde tijdens de vakantiedagen.

Het leven op de plantage begon heel vroeg in de ochtend. Als je opstond leek de dauw die er nog viel als een witte deken over de huizen en als je onder de blote hemel stond voelde je de zachte druppels op je lichaam. Het was vreselijk koud. Er werd dan heen en weer een ochtendgroet naar elkaar geroepen 'joeeee goemorgoe' (goedemorgen) wat een oude traditie was. Dan ging je naar de *koekroe* (keuken) waar er een lekkere kan *fajawatra* (thee) voor je werd ingeschonken, intussen werd er dan door de oudere zussen de slaapplekken van de afgelopen nacht opgeruimd en het huis weer leefbaar maken. Gek genoeg gebeurde er niet veel in het grote huis, alles speelde zich af in de *koekroe* en op het erf. Als de zon opkwam dan maakte je je klaar om naar de badkamer of om naar *liba* (rivier) te gaan voor je ochtendbad. Bij *liba* was het veel gezelliger en het duurde veel langer dan nodig was, omdat je dan andere nichtjes en neefjes tegenkwam en we hadden allemaal stuk voor stuk een verhaal te vertellen. Na iets dat op een eeuwigheid leek keerden we terug naar huis voor het ontbijt. Dan kwam je

langzaam op gang. Eerst werden thuis allerlei klusjes gedaan, zoals het schoonmaken van de *brandmirie* (een stenen vierkant platform waarop gekookt werd), het vegen van de *koekroe* en het erf, afwassen en drinkwater halen uit de rivier. Daarna mocht je met de andere iets leuks gaan doen. Terwijl er thuis weer voorbereidingen werden getroffen voor het middageten gingen wij met z'n allen vruchten zoeken zoals *awara*, *alamoe* (sinsaasappelsoort), *switbontjie* (een dikke zoete boon), *sterappel*, *mope*, *obe*, ... noem maar op. Daarna kwamen we bijeen op een van onze leukste plekjes, dat was de Zaal (een onafgemaakte recreatiezaal). Daar liepen we bijna 80 keren op de muren die als een soort van klauterhek dienden. Er was zoveel te doen dat we ons geen moment verveelden. De enige tijd van de dag waar je niemand op straat zag was tussen 12.00u en 15.00u dan was de zon zo fel, dat je ouders je afraadden erin te lopen. Dan lag je thuis in de Voorzaal (woonkamer) of achter op het erf onder een boom een boek te lezen of gezellig met elkaar te babbelen. we gingen ook naar *liba* voor onze middagbad of gewoon een middagdutje doen energie opbouwen voor later.

Vroeger was er een kerk op de plantage maar die staat er niet meer, omdat het gebouw heel oud geworden was en het nooit is gerepareerd. Ik kan mij nog heugen, toen het er nog stond hing er een grote klok in de toren. Vaak trokken we aan het touw om de klok te luiden, wat niet mocht van de ouderen, omdat ze bang waren dat het ding een keer naar beneden zou vallen, maar daar geloofden wij niet in. Ik mij de laatste keer nog herinneren dat we gebruik hebben gemaakt van de kerk. Allereerst hebben we op een zaterdagmiddag met z'n allen een grote schoonmaak gehouden in de kerk behalve de kamers achterin, omdat er daar teveel vlermuizen waren (daar waren sommigen van ons veel te bang voor, waaronder ik). De tussendeur hielden wij dus dicht. Er werd een vaas met witte waterlelies op het altaar geplaatst om het een beetje op te vrolijken. De bedoeling van de grote schoonmaak was dat er de volgende dag, zondagmorgen, een heilige mis gehouden zou worden. Tijdens het schoonmaken kwamen de ouderen kijken wat we aan het doen waren en ze gaven ook richtlijnen hoe wij sommige dingen moesten aanpakken, wat ik heel leuk vond. Na de schoonmaak trokken wij de deur achter ons dicht in afwachting op wat er ging komen. Toen de volgende dag was aangebroken gingen we niet naar de rivier zoals we hadden afgesproken, omdat het te lang zou duren voordat we weer thuis kwamen, we namen allemaal thuis een bad. Een neef had als opdracht van te voren de klokken te luiden, daarna kwamen wij één voor één aangelopen, aangekleed in ons netste kleding. We gingen naar binnen en er werd

een heilige mis gehouden, wat heel mooi en gezellig was het voelde net als vroeger toen de kerk nog gebruikt werd. We zongen allerlei liederen die ons te binnen schoten en klaptten mee voor een gezellige ritme, waarna een preek werd gehouden door een nicht. Dit alles bracht een heel andere sfeer in de plantage. Dat was de laatste keer dat we gebruik hebben gemaakt van de kerk. Het gebouw was daarna zodanig verslechterd, dat het instortte.

In de middag na onze warme maaltijd en een rustpauze dan werden er spelletjes gespeeld zoals *djoel*, *voetbal*, *slagbal*, *verlossen Elle* en *schuiltje*. De meest gespeelde spelletjes waren *djoel* en *voetbal*. Er speelden vaste teams tegen elkaar en allebei waren ze even sterk. Het was niet makkelijk om van de tegenpartij te winnen. Ik kan me nog herinneren dat een *djoel*wedstrijd bijna de hele vakantieperiode heeft geduurd, omdat beide ploegen bijna even sterk waren. Maar uiteindelijk kon er maar één de winnaar zijn. Als we zo bezig waren met spelen vergaten we de tijd vanwege het spannend spel. Hierdoor gingen we dan in het donker naar de rivier om te baden, wat heel gezellig was, met z'n allen. Na je bad kreeg je dan weer brood of een bord rijst als avond eten dan ging je weer lekker weer de straat op voor een gezellige en warme kampvuur en de *anansitori* (verhalen over vroeger) van de ouderen of spelletjes die we alleen in avond speelde zoals verschilde kring spelletjes, kaarten, enz. Tegen een uur van 22.00u werd ik opgehaald door mijn vader om naar huis te gaan, want dan was het kinderbedtijd. Je ging zonder tegen te strubbelen mee, omdat je moe was en je wist dat morgen weer een nieuw dag was met nieuwe belevenissen. Tot at de vakantie ten einde kwam en je weer naar de stad moest voor een nieuw schooljaar.

EVENEMENTEN

KERSTMARKT IN AKEN

12 december 2015: onze tweede busreis ging naar de kerstmarkt in Aken. In alle vroegte zijn we met de bus vanuit Wateringseveld (Den Haag) vertrokken, om vandaaruit naar Rotterdam te gaan. In Rotterdam stapte de tweede groep gasten in. Hierna is de reis echt van start gegaan: op naar Aken.

De heenreis was gezellig. Er werd veel gelachen en ook hebben we bingo gespeeld. Hierdoor waren we al in Aken voordat we het door hadden. In Aken hebben we eerst een

stop gemaakt bij een supermarkt voor de hoog noodzakelijk inkopen.

Na de tussenstop gingen we verder naar het centrum van Aken. De bus stond geparkeerd op een grote parkeerplaats (alleen voor bussen) net buiten het centrum. Vanaf hier kon ieder zijn eigen gang gaan. De één ging lopend naar het centrum, de ander pakte de bus. Al snel waren er kleine groepjes die ieder zijn eigen gang gingen.

Het weer was droog, grijs met af en toe een vleugje zon. De temperatuur was niet echt hoog (het was dus koud).

In het centrum was het een drukte van jewelste. Dicht opeen gepakt kon je over de kerstmarkt bewegen. Veel kraampjes met allerlei lekkers en leukigheden. Naast de kerstmarkt, kon je ook de winkels in het centrum bezoeken, of een bar of restaurant om wat te gaan drinken of te eten.

Voordat we er erg in hadden, moesten we al weer terugkeren naar de bus. Bij de bus aangekomen waren enkelen van ons daar al aan het wachten. Na verloop van tijd was (bijna) iedereen aanwezig. In de bus moesten we nog op een enkeling wachten die de weg kwijt was geraakt (of "verloren gelopen", zoals de Belgen zeggen). Nadat iedereen in de bus zat, moe maar voldaan, begonnen we aan de terugreis .

Ook tijdens de terugreis hebben we weer bingo gespeeld. Net zo lang totdat alle prijzen op waren. Ook nu was de reis zo weer voorbij. Na de stop in Rotterdam, terug naar ons vertrekpunt van die ochtend.

De tweede dagtocht, Kerstmarkt Aken, zit erop.

ANNOFRU DEI 2016, SURINAME

6 maart 2016, Mawakabo, Suriname

Op 6 maart 2016 organiseerde stichting Wi Anofru! de Anofru dei in Suriname. Nazaten in Suriname hoorden over de gezellige familiereünie in Nederland, de Hanoverdag (oktober) en wilden dit ook in Suriname meemaken. Wi Anofru! kwam in actie en maakte

dit mogelijk. Op deze dag ontmoetten nazaten elkaar weer (na lange tijd) en genoten van lekker eten en drinken en werd gezellig gedanst op de tonen van verschillende muziekformaties.

Met de opbrengst helpt stichting !Wi Anofru mee om plantage Hanover een boost te geven zodat de plantage leefbaarder wordt.

Er volgden maanden van voorbereiding met een crew van ca 20 gemotiveerde enthousiaste vrijwilligers die zich belangeloos hebben ingezet om een succes van dit evenement te maken.

Voor de stichting die nog geen jaar bestond, was het de eerste keer dat zij zo'n groot evenement organiseerde, maar dat hebben wij niet alleen gedaan.

De crew die haar bijdrage heeft geleverd aan het succesvol slagen van dit event bestond uit nazaten en vrienden van Hanover uit Suriname en Nederland. De samenwerking en voorbereiding waren top!

Het thema van het feest was blauw. Voor blauw was gekozen omdat in Hanover jaren geleden blauwsel produceerde. De nazaten, vrienden en belangstellenden

gaven massaal gehoor aan onze oproep om kleding aan te doen, hoewel niet verplicht, met de kleur indigo blauw. Onze hartelijke dank hiervoor. Wij waren bijzonder verrast

door jullie bijdrage en opkomst.

Het feest wordt geopend door toespraken van o.a. de penningmeester en de secretaris van het bestuur van Wi Anofru! Ceremoniemeester Donovan Grep wist de aanwezigen goed te entertainen en menigeen danste al vrolijk op de muziek van de aanwezige DJ.

De Indiaanse band Redi Doti opende het feest met een soko psalm (stichtelijk klaaglied dat onze voorouders

zongen tijdens de slavernij) en al gauw was de dansvloer vol met een vrolijk dansende menigte

Na Redi Doti waren het vervolgens muziekformaties Naks en Stimofu die de avond luister kwamen bijzetten. Bosi krioro sloot de gezellige avond af.

De totale opbrengst van het feest was, afgerond, SRD 10.000. Met dit bedrag zullen kleine projecten in Hanover worden gefinancierd.

Wij danken iedereen nogmaals hartelijk die zijn of haar bijdrage op welke wijze dan ook heeft geleverd aan het succesvol slagen van onze 1^e Anofru dei

Iedereen was na afloop van het feest overtuigd, "volgend jaar weer een Anofru dei"

UIT SURINAME

BESTUURSVERKIEZING

14 februari 2016; verkiezing van het nieuwe plantagebestuur voor de plantage Hanover/Mawakabo. De verkiezingen vonden plaats op Maripakondre.

Voor het nieuwe plantage bestuur hadden zich 3 groepen kandidaat gesteld:

1. lijst Wilfred Klas
2. lijst Helmut Gezius
3. lijst Melissa Inge

Lijst Melissa Inge is als nieuw bestuur gekozen door de aanwezigen nazaten.

KENNISMAKING MET STICHTING JONGEREN HANOVER

Joop & Diana hebben namens het stichtingsbestuur gesproken met het bestuur van stichting Jongeren Hanover (StiJoHa). Na een wederzijdse kennismaking hebben vooral besproken hoe wij elkaar kunnen helpen en vooral, hoe wij kunnen helpen om Hanover weer tot leven te brengen.

KENNISMAKING NIEUW PLANTAGEBESTUUR

17 maart 2016: kennismaking met het nieuwe plantage bestuur. Wij hebben ons als stichting voorgesteld aan het bestuur, onze visie, missie en doelstellingen verteld en uitgelegd. Verder hebben wij aangegeven dat wij graag willen helpen bij de ontwikkeling van Hanover door te participeren in projecten, financieel of door mee te denken of plannen uit te werken, maar, daarnaast, natuurlijk ook onze eigen projecten willen uitvoeren. Dit laatste natuurlijk wel in samenspraak met het plantagebestuur.

TOT SLOT

Wij hopen dat jullie onze eerste nieuwsbrief leuk hebben gevonden. De nieuwsbrief gaat eenmaal per kwartaal verschijnen met meer nieuws over de stichting en onze plantage.

Wil je de nieuwsbrief per e-mail krijgen, dat kan ook: stuur een mailtje naar info@wianofru.nl en zet in de onderwerp regel "nieuwsbrief toesturen".